

Naturskyddsföreningen
Kungälv

Naturskyddsföreningen i Kungälv
c/o Stig Johannesson
Munkegärdegatan 355
442 41 Kungälv
kungalv@naturskyddsforeningen.se

2024-01-03

vastragotaland@lansstyrelsen.se

Till Mark- och miljödomstolen vid
Vänersborgs tingsrätt.

Överklagan av *Miljöprövningsdelegationens tillstånd till deponi för inert avfall m.m. på fastigheterna Lunna 1:2 och Släbo 1:2 i Kungälv kommun.*

Ärende 551-4116-2023, daterat 2023-11-29

Naturskyddsföreningen i Kungälv överklagar Miljöprövningsdelegationens beslut att ge tillstånd till deponin. Föreningen har tidigare yttrat sig vid alla de tillfällen då vi givits tillfälle. Vi har tagit del av de underlag som vi haft tillgång till sedan 2022. I det följande motiverar vi vår överklagan.

1 Inledning

Vi anser att en deponi med verksamhet i Lunna nära Kode *inte* är förenlig med hållbarhetsmål, miljö och natur, klimatmål, biologisk mångfald och inte heller med hänsyn till försiktighetsprincipen. De risker vi ser med ökade transporter, utsläpp av klimatgaser, potentiella föroreningar till vattendrag och mark och andra störningar som vi har lyft fram i våra skrivelser har inte beaktats på seriöst sätt enligt vår bedömning.

Att byggavfall är ofarligt anser vi vara en felbedömning. Den senaste miljöskandalen i Mellansverige med stora läckage av tungmetaller är ett tydligt exempel. Betong skall krossas och åter in i cirkulation, asfalt bli ny beläggning osv. På så sätt minskar behovet av deponier. Området vid Lunna är en högpunkt i terrängen och de argument vi tidigare framfört i våra skrivelser mot placeringen är fortfarande bärkraftiga.

Schakt i Väst AB skriver i sin Huvudinlaga Punkt 7 sid 8 :

Med de försiktighets- och skyddsåtgärder som föreslagits genom denna ansökan saknas det anledning att befara att den sökta verksamheten skulle ge upphov till skador eller olägenheter. Tvärtom har den sökta deponiverksamheten ur ett samhällsperspektiv en väsentlig nytta eftersom den erbjuder ett rationellt och miljömässigt godtagbart omhändertagande av samhällets överskottsmassor.

Naturskyddsföreningen är av en helt avvikande mening. Vi anser att den sökta verksamheten kommer att ge upphov till skador och olägenheter. I detalj har vi påtalat det i våra yttranden och skrivelser inom samråd och bemötande.

I de handlingar vi tagit del av beskrivs ett stort antal villkor som sökande skall uppfylla för att verksamheten skall kunna starta och fortgå. Dessa omfattande villkor och begränsningar som rör bland annat buller, kemiska ämnen och gränsvärden som ej får överskridas visar tydligt att verksamheten är störande och riskfylld.

Vi vill betona att en deponi för inert avfall m.m. på fastigheterna Lunna 1:2 och Släbo 1:2 i Kungälv kommun är helt oförenlig med nuvarande och framtida samhällsintressen och samhällsutveckling i Kode.

Vårt ställningstagande har vi framfört och motiverat i våra tidigare skrivelser och vi hänvisar till dessa.

2 Naturskyddsföreningens synpunkter och argument

I denna överklagan framhåller vi ytterligare argument utifrån *Miljöprövningsdelegationens beslut* samt *Miljökonsekvensbeskrivningen*. Vi citerar direkt ur dokumenten. Texterna från dessa markeras kursivt.

9. Miljökvalitetsnormer

9.1. Luftkvalitet

Mätningar vid E6 genomfördes bland annat 2015/2016 vid E6 (inom Kungälv tätort) och MKN för dygn överskreds och MKN för timme riskerade att överskridas.

Trafikökningen till följd av den planerade verksamheten är liten jämfört med den totala trafiken. Verksamheten kommer att ge upphov till i snitt 27 fordonsrörelser som årsmedeldygnstrafik (ÅDT) jämfört med nuvarande trafik på E6 som uppgår till 2 300 fordonsrörelser, varav 150 stycken utgörs av tung trafik.

- Luftkvaliteten kommer att påverkas negativt speciellt för boende i närområdet men även för E6 genom Kungälv. Redan idag överskreds värdena där.
- Antalet fordonsrörelser är betydligt fler än de angivna. Antalet transporter bör bli ca. 160 fordonsrörelser per dygn. (50 veckor, 5 dagar/vecka, medel transportvikt 20 ton med semitrailer och 4-axliga fordon.)

9.2. Vattenförekomster

9.2.1. Vallby å

Vallby å uppnår ej god kemisk ytvattenstatus vilket baseras på de prioriterade ämnena bromerade difenyletrar (PBDE) och kvicksilver.

9.2.2. Solbergaån

Solbergaån uppnår ej god kemisk ytvattenstatus vilket baseras på de prioriterade ämnena bromerade difenyletrar (PBDE) och kvicksilver.

Med de inarbetade skyddsåtgärderna bedöms grumling och föroreningspåverkan bli marginell och någon mätbar skillnad på grumling i de öringförande vattendragen nedströms bedöms inte uppstå. Deponiverksamheten bedöms inte ge ökade utsläpp av fosfor, som annars riskerar bidra till att god ekologisk status inte uppnås i vattenförekomsten. Verksamheten bedöms inte försvåra möjligheten att uppfylla miljö kvalitetsnormerna eller försämra statusen för någon kvalitetsfaktor i någon ytvattenförekomst.
(Miljöprövningsdelegationen. Utsläpp till vatten sid 21)

- Under tiden verksamhetsområdet iordningsställs kommer skog att avverkas och vägar att anläggas. Detta kommer att påverka ytvattnets kvalité från området.
- Det saknas krav på att kontrollera hur verksamheten påverkar vattenkvalitén i bäckarna som ansluter till Vallby å och Solbergaån. Mätningar behöver göras innan eventuell verksamhet påbörjas och därefter kontinuerligt för att påvisa eventuella förändringar.
- Verksamheten kommer att påverkas av ökad nederbörd.

Eftersom det inte bedömts som rimligt att lösa vattenförekomstens problem med övergödning till 2015 har det meddelats ett undantag i form av tidsfrist och MKN för ekologisk status är därför fastställd till god ekologisk status 2033.

- Vi ifrågasätter att detta kan klaras när man samtidigt ger tillstånd för att 1 500 000 m³ massor kan tas emot på anläggningen under en tidsperiod om cirka 15-20 år. EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG) som syftar till ett långsiktigt och hållbart utnyttjande av våra vattenresurser har som målsättning att alla vatten ska ha god status och att vattenkvaliteten inte får försämrats.

Miljömål som berörs av verksamheten

2. Begränsad klimatpåverkan - Sammantaget bedöms påverkan på att uppfylla miljömålet vara positiv.

- Naturskyddsföreningen är av motsatt åsikt. Med ökande transporter och en ständigt pågående verksamhet kommer klimatpåverkan vara negativ. Skog kommer att avverkas och därmed förloras en viktig kolsänka.

3. Frisk luft - Sammantaget bedöms verksamhetens påverkan på möjligheterna att uppfylla miljömålet vara positiv.

- Skog har en positiv inverkan på luftkvalitet. Många nya studier visar att träd skall planteras för att bidra till friskare luft, inte avverkas.
- De ökande transporterna påverkar luften negativt speciellt i närområdet.

5. Giftfri miljö - Sammantaget bedöms åtgärderna ha en begränsad påverkan genom spridning av föroreningar till grund- och ytvattenrecipienten.

- Vi menar att detta är en felaktig bedömning. Vi anser att det medför mycket stora risker att deponera 1 500 000 m³ massor. Hur kan innehållet i så omfattande volymer kontinuerligt kontrolleras under 15-20 år? Vilka åtgärder kan vidtas när föroreningar upptäcks i vattenrecipienterna? Det framgår inte i ansökan och inte heller beslutet.

8. Ingen övergödning - Planerad våtmark bedöms minska läckage av närsalter, vilket motverkar övergödning.

- Någon våtmark som kan ta upp närsalter hittar vi inte. Är det översilningsytor så bör de endast ha en begränsad möjlighet med dessa volymer.

9. Levande sjöar och vattendrag - Risk för temporär grumling via ytvattenavrinningen.

- Vi anser att det är en stor risk för försämring av vattenkvaliteten genom påverkan av lakvattnet från deponin och därmed en ökning av kvicksilverhalten. Körskador i samband med skogsavverkning bidrar till ökad uttransport av metylkvicksilver och kvicksilver efter avverkning. (Kvicksilver omvandlas till det starkt giftiga metylkvicksilvret. Vi hänvisar till [Kunskapsunderlag 2020/1 Skogsstyrelsen](#)).

17. Ett rikt växt- och djurliv - Skogsmarken där deponi etableras ianspråkats, varav en mindre del av hållmarkskogen. Avverkningen kommer inte att ske mellan 1/4-31/7 av hänsyn till fåglarnas häckningsperiod. Hänsyn tas även till grodornas övervintrings- och fortplantningsperiod, samt inom utpekade övervintringsplatser då kräldjuren är samlade och i dvala.

Skogspartier runt deponin sparas vilken innefattar brynzoner mot omgivande öppen mark.

Inom ramen för inventeringen noterades sammanlagt 32 fågelarter i inventeringsområdet. De rödlistade arter som noterades var grönfink, gulspurv, svartvit flugsnappare och tornseglare. Av dessa arter bedömdes grönfink, gulspurv och svartvit flugsnappare med stor sannolikhet häcka inom inventeringsområdet. Ormvråk och röd glada noterades också över de öppna ytorna i västra delen av området, vilka troligen besöker området vid födosök.

- Bra att hänsyn tas till brynzoner. Samtidigt vill vi framhålla att skogsavverkning, transporter, damm, buller från maskiner och krossning innebär negativ påverkan på framför allt fågellivet.
- Vi hänvisar till den samlade bedömningen i *Fågelinventeringen* på sidan 12 där det bland annat påpekas att "Fågelinventeringen gav en god bild över fågelfaunan i området, men det är viktigt att komma ihåg att inventeringen endast ger en ögonblicksbild för våren 2022." Vidare framgår det i inventeringen att den nuvarande vegetationen i området har mycket stor betydelse för fågellivet. När vegetationen försvinner kommer fågellivet att påverkas negativt.
- Även andra arter, tex groddjur och kräldjur, kommer att förlora sina habitat. Det är bra att ta hänsyn till dessa arter vid avverkningen men de behöver förstås sina

livsområden även utanför lektid och övervintring. Enligt vår bedömning blir det stor negativ påverkan från deponin anläggs och framgent.

- **Vi hänvisar till Ekosystemtjänstutvärdering Kode Kungälv kommun Kungälv kommun, Västra Götalands län 2023-01-125.** I den samlade bedömningen på s 16 framgår tydligt att hållmarkstallskogen kommer att påverkas *påtagligt* negativ. Detta har inte beaktats i Miljöprövningsdelegationens beslut.

3 Övrigt

Föreningen skickade 2023-12-29 in en begäran om anstånd:

Motivering till begäran om anstånd

Naturskyddsföreningen anser att tiden för överklagan är alltför kort. Texten i beslutet är mycket omfattande. Placeringen av deponin är mycket olämplig. Vi har i våra tidigare skrivelser framfört bärkraftiga argument för vårt ställningstagande: *Naturskyddsföreningen är helt emot placering av en deponi i Kode.*

För att kunna överklaga behöver vi sätta oss in i det underlag som ligger till grund för beslutet, ta en del kontakter mm. Möjligheterna under jul- och nyårshelgerna är därvid begränsade.

Vi ansöker således om anstånd till 2024-01-19 för att komplettera vår överklagan.

För Naturskyddsföreningen i Kungälv

Stig Johannesson